

Sygn. akt VIII *Pa* 56/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Małgorzata Andrzejewska (spr.)
Sędziowie:	Jolanta Łanowy-Klimek Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2020r. w Gliwicach

sprawy z powództwa T. R. (R.)

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 24 marca 2020 r. **sygn. akt** VI P 74/19

1. oddala apelację;
2. odstępuje od obciążenia powoda obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym na rzecz strony pozwanej;
3. przyznaje ze środków Skarbu Państwa radcy prawnemu K. Z. kwotę 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) plus 23% podatku VAT tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

(-) sędzia Jolanta Łanowy-Klimek (-) sędzia Małgorzata Andrzejewska (spr.) (-) sędzia Grzegorz Tyrka

VIII Pa 56/20

Uzasadnienie punktu 2 wyroku Sądu Okręgowego z dnia 26 listopada 2020r.

Wyrokiem z dnia 24 marca 2020r. Sąd Rejonowy w Gliwicach:

1. umorzył postępowanie w zakresie roszczenia powoda T. R. o wynagrodzenie za okres niezdolności do pracy;

2. zasądził od pozwanej (...) Spółki z o.o. w G. na rzecz powoda T. R. kwotę 1.892,88zł tytułem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy;
3. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;
4. odstąpił od obciążenia powoda kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej;
5. przyznał od Skarbu Państwa – kasa Sądu Rejonowego w Gliwicach na rzecz radcy prawnego K. Z. kwotę 990zł plus 23% podatku VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu;
6. nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – kasa Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 95zł tytułem opłaty stosunkowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy.

Wyrok w części oddalającej powództwo w zakresie roszczenia o wypłatę godzin ponadwymiarowych zaskarżył powód apelacją zarzucając:

- dokonanie przez Sąd istotnych ustaleń sprzecznie z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez mylne ustalenie, że powód prowadził długie rozmowy z pracownikami sklepów do, których dostarczał pieczywo co skutkowało tym, że nie był w stanie zakończyć pracy w czasie na nią przeznaczonym podczas gdy z zebranego materiału dowodowego nie sposób wywieźć, iż rozmowy te miałyby odbywać się codziennie z każdym pracownikiem sklepu, jak również zajmować powodowi dodatkowo połowę czasu pracy w którym powód był zatrudniony tj. 2 godziny dodatkowo dziennie,

- dokonanie przez Sąd istotnych ustaleń sprzecznie z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym co doprowadziło do mylnego ustalenia, że zabieranie produktów spożywczych przez powoda ze sklepów, do których dostarczał pieczywo skutkowało tym, iż powód nie był w stanie zakończyć pracy w czasie na nią przeznaczonym podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, iż taka sytuacja miała miejsce w każdym dniu (i w każdym sklepie), w którym powód świadczył pracę u pozwanego a nadto, że czas poświęcony na odbiór produktów spożywczych zajmował powodowi dziennie dodatkowo dwie godziny,

- naruszenie art. 227 k.p.c. w zw. z art. 235² punkt 5 k.p.c. przez uznanie, że wniosek dowodowy (dowód z dokumentu) zgłoszony na rozprawie przez powoda w postaci zeszytu, w którym znajdował się przebieg trasy jaką powód wykonywał w czasie kiedy pracował u pozwanego rozwijając pieczywo, nie ma znaczenia dla sprawy a jedynie zmierza do przedłużenia postępowania podczas gdy dowód ten miał istotne znaczenie dla wykazania, iż powód świadczył pracę u pozwanego ponad wymiar czasu pracy, w którym był zatrudniony przez stronę pozwaną,

- art. 233 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez niedopuszczenie wniosku dowodowego powoda jako spóźnionego (dowód z dokumentu) zgłoszonego na rozprawie przez powoda w postaci zeszytu, w którym znajdował się przebieg trasy jaką powód wykonywał w czasie kiedy pracował u pozwanego rozwijając pieczywo podczas gdy dowód ten dotyczył okoliczności mających dla sprawy kluczowe znaczenie, a sporne okoliczności w postaci ustalenia pracy powoda w godzinach ponadwymiarowych nie zostały dostatecznie wyjaśnione, nadto dowód ten był istotny z uwagi, że uzupełniał zeznania powoda, a pozwana nie prowadziła żadnej dokumentacji pracowniczej, z której wynikałoby w jakich godzinach powód miał świadczyć pracę,

- naruszenie art. 233 k.p.c. w zw. z art. 235² punkt 5 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonania jego oceny z pominięciem istotnej części tego materiału, to jest zeszytu zawnioskowanego przez powoda, który to stanowił jedyny dokument w sprawie zawierający informacje o przebiegu trasy jaką powód codziennie wykonywał świadcząc pracę u pozwanego oraz oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na zeznaniach świadków M. B. oraz K. T. co doprowadziło do uznania, iż rozmowy prowadzone przez powoda wydłużały jego czas pracy, ale były spowodowane wyłącznie okolicznościami leżącymi po stronie powoda co w konsekwencji skutkowało uznaniem,

iż czas, w którym powód świadczył pracę ponad wymiar czasu pracy, w którym był zatrudniony u pozwanego nie stanowił godzin ponadwymiarowych,

- naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wyrażającej się w odmowie wiarygodności mocy dowodowej i pominięciu zeznań powoda w zakresie rozpoczęcia wykonywania pracy u pozwanego o godzinie 3.00 rano jedynie dlatego, że nie korespondują one z zeznaniami pozwanej co w konsekwencji doprowadziło do błędnego przyjęcia, iż powód nie świadczył pracy w godzinach ponadwymiarowych będąc zatrudniony u pozwanego oraz, że nie rozpoczął pracy o godzinę wcześniej niż wskazuje na to pozwany tj. o godzinie 3.00,

- naruszenie art. 231 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że z ustalonego faktu tj. rozmów prowadzonych przez powoda w czasie pracy można wywieść fakt, iż przekroczenie normy czasu pracy podyktowane było okolicznościami leżącymi po stronie powodowej, a nie pracodawcy podczas gdy z zeznań świadka K. T. w żaden sposób nie wynika, iż rozmowy prowadzone przez powoda odbywały się każdorazowo i w każdym sklepie oraz mogły stanowić dodatkowo dwie godziny dziennie tj. połowę czasu, w którym powód był zatrudniony u pozwanego, a pozwany w czasie późniejszym nie rozwoził pieczywa wraz z powodem i nie mógł wiedzieć czy takie rozmowy był prowadzone jak wskazuje pozwany,

- naruszenie art. 232 k.p.c. w zw. 233 k.p.c. poprzez przyjęcie, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z której wywodzi skutki prawne tj. że świadczył pracę ponad wymiar czasu pracy, w którym był zatrudniony i oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na zeznaniach świadków strony pozwanej, z których w żaden sposób nie wynika, iż powód miałby poświęcać na rozmowy dziennie, aż dwie godziny, co świadczyłoby o tym, że czas ten nie stanowi godzin ponadwymiarowych podczas gdy powód zeznał, iż rozpoczął pracę o godzinie 3.00 rano a kończył ją o godzinie 9.00,

Ponadto na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 162 k.p.c. powód wniósł o rozpoznanie przez Sąd drugiej instancji niezaskarżalnego postanowienia Sądu pierwszej instancji z dnia 12 marca 2020r., oddalającego wniosek powoda zgłoszony na rozprawie o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentu tj. zeszytu powoda, w którym znajdował się przebieg trasy jaką powód wykonywał w czasie kiedy pracował u pozwanego rozwijając pieczywo na okoliczność wykazania, iż powód świadczył pracę u pozwanego ponad wymiar czasu pracy, w którym był zatrudniony oraz dopuszczenie i przeprowadzenie tego dowodu przez Sąd drugiej instancji.

Stawiając powyższe zarzuty powód wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w części oddalającej powództwo w zakresie przyznania powodowi wynagrodzenia za pracę w godzinach ponadwymiarowych i uwzględnienie powództwa w tej części poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty dochodzonej w pozwie wraz ustawowymi odsetkami zgodnie z punktem 4 pozwu stanowiącej wynagrodzenie za pracę w godzinach ponadwymiarowych,

2. przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, która nie została opłacona w całości ani w części w postępowaniu odwoławczym,

ewentualnie

3. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania,

4. przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, która nie została opłacona w całości ani w części w postępowaniu odwoławczym.

Pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2020r. Sąd Okręgowy w Gliwicach:

1. oddalił apelację;
2. odstąpił od obciążenia powoda obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym na rzecz strony pozwanej;
3. przyznał ze środków Skarbu Państwa radcy prawnemu K. Z. kwotę 450zł plus 23% podatku VAT tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania powoda obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej.

Zgodnie z powołanym przepisem w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Wypadki szczególnie uzasadnione w rozumieniu art. 102 k.p.c. to te, które powodują, iż zasądzenie kosztów na rzecz wygrywającego przeciwnika w całości, a nawet w części, byłoby sprzeczne z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Ocena sądu, czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w art. 102 k.p.c., ma charakter dyskrecyjny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem sądu oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2019r., V CSK 380/18.

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie zachodziła szczególnie uzasadniona sytuacja pozwalająca na odstąpienie od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego na rzecz strony przeciwnej.

Sąd miał tutaj na uwadze, podobnie jak Sąd pierwszej instancji, trudną sytuację materialną T. R., która też już wcześniej była przyczyną ustanowienia dla niego pełnomocnika z urzędu. Powód nie posiada majątku, a na jego dochody składa się jedynie niewielkie wynagrodzenie za pracę w kwocie wynoszącej około 800zł. W tej sytuacji Sąd Okręgowy uznał, że z uwagi na zasady słuszności należy odstąpić od obciążania powoda obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w punkcie 2 wyroku.

(-) sędzia Jolanta Łanowy-Klimek (-) sędzia Małgorzata Andrzejewska (-) sędzia Grzegorz Tyrka